

Štirje slovenski mučeniki prelili kri za narod

RAZPRAVA V TRSTU KONČANA. — IZMED 18 OBTOŽENCEV SO BILI ŠTIRJE OBDOJENI NA SMRT, DVA OPROŠČENA, OSTALI OBDOJENI V ZAPOR. — SMRTNA OBSODBA SE IZVRŠILA ŠEST UR PO IZREKU SODBE.

Trst, Italija. — Kar smo s strahom in tesnim srcem pričakovali, se je zgodilo. V zgodovini našega naroda je začetek en črn dan, v našem narodnem koledarju so zaznamovali novi mučeniki. Tekla je slovenska kri; štiri mlada življenja so se žrtvovala pri delu za odrešitev našega zasužnjene naroda. Zločinski italijanski fašizem si je okrvavil roke z novim umorom, ki je bil bolj ustuden, ker se je izvršil pod krinko legalnosti.

Gojili smo sicer med razpravo, ki se je vršila v Trstu pred posebnim tribunalom fašističnim sodiščem, nado, da se zadeva vsaj deloma povoljno izteče, a bila je to le iskrica nade, kajti predobro poznamo fašizem in Italijane, poznamo njih "junaštvo", ki s perversno naslado išče prilike, da se zneše nad sovražnikom, ki se brez pomoči nahaja v njih oblasti, in slutiti smo, da tega užitka tudi zdaj ne bodo izpustili iz svojih krempljev. Skozi celo razpravo se je opazilo, da s pravo satansko zlobnostjo brskajo po dokazih; kjer jim jih je manjkalo, so jih sami ustvarili, tiste, ki so se jim zdele premajhne, so gorostasno povečali. Kako pravičen in človekoljuben je bil celi sodnijski postopek, se delno razvidi iz tega, ker je zagovornik sam nastopil proti svojim klijentom in zahteval za nje najhujšo kazen. Obtoženci so bili obsojeni že pred preiskavo in cela sodnijska razprava je bila le pesek v oči, samo sleparija za svet, da so fašisti lahko legalizirali svoj umazani nameravani čin.

Potek razprave

Sodnijska razprava, h kateri je bilo izmed mnogih drugih obdolžencev poklicanih 18 "najhujših zločincev", se je pričela v ponedeljek, 1. septembra, pred posebnim fašističnim tribunalom v Trstu. Obtoženci so bili po večini Slovenci, par je bilo drugih Jugoslovancev. Razprave so se vodile vsak dan od 9. zjutraj do 8. zvečer, le zadnji dan, v petek, so se pričele ob 8. zjutraj in so trajale nepretrgoma skoraj do polnoči, dokler ni bila izrečena obsodba. Tipično za to izredno sodnijsko zasedanje je bilo, da je predsednik sodišča, gen. Cristini, sam vodil celo preiskavo. Obtoženci so bili podvrženi tako nezgodnemu zaslišanju, da so že skoraj nezavedni in izmučeni prikimali k vsemu, kar so bili vprašani. Najmanjše nesoglasje med izjavami dveh obtožencev se je uporabilo kot mogočen obtožilni fakt. Med zaslišanjem je bil sodnik nad vse radodaren

s svojimi nauki, kako se mora obnašati pravi italijanski državljan. S sodnijskega sedeža se je pri tem upal izreči take gorostasnosti, kakor n. pr., da je Italija dovolila Slovincem svoje lastne šole, da ni nikoli njih slovenska družba in organizacije nadlegovala, enako da je pustila popolno svobodo slovenskemu tisku, kar je bila vse skupaj nesramna laž. Enako je tudi omenil, kako je bila fašistična stranka dobra napram Slovincem in da jim je celo dovolila, da so se ji mogli priključiti kot člani. Ko je bilo vseh teh teaterskih sleparij konec, je bilo "dognano", da so obtoženci krivi 13 umorov, 13 zarot proti življenju raznih fašističnih osebnosti, med njimi Mussolinija samega, dalje požigov, razširjanja hujšakajočih brošur in veleizdaje. Na podlagi "dokazov" je sledil končno

izrek obsodbe.

Štirje so bili obsojeni na smrt po prekem sodu, in sicer 24letni Franc Marušič, 26letni Zvonimir Miloš, 22letni Ferdinand Bidovec in 23letni Alojzij Valenčič. Izmed ostalih 14 je bil še eden imenovan kot "vodja", namreč Alojzij Španger, za katerega je državni pravnik tudi zahteval smrtno kazen, a je bil končno obsojen na 30 let ječe. Izmed drugih sta bila dva oproščena, dočim je bila nad ostalimi izrečena kazen zapora, in sicer različno, od poldrugega leta do 25 let. Edina ženska, ki se je nahajala med obtoženci, namreč Zofija Korže, je bila obsojena na 36 mesecev zapora.

Izvršitev obsodbe

Štirje mladeniči, ki so bili obsojeni na smrt, so po povratku v ječo podpisali prošnjo na kralja za pomilostitev; poveljnik tržaškega armadnega korpa pa prošnje ni odposlal, marveč je odredil takojšnjo izvršitev obsodbe. Kake tri ure po izreku obsodbe, približno ob 3. uri v soboto zjutraj, so bili obtoženci odvedeni iz celice na vojaško vežbališče v tržaškem predmestju, kjer jim je bilo usojeno, da svojo lastno slovensko zemljo napoje s svojo slovensko krvjo pod rokami nasilnih tujcev.

Ustreljeni v hrbet

Cela eksekucija se je izvršila s pravo italijansko teatersko ceremonijo. Uboge osebe so pustili čakati na mestu celi dve uri. Ob peti uri zjutraj je prikorakal na vežbališče 15. bataljon fašističnih črnosrajčnikov skupno s sodnijskimi (Dalje na 2. strani.)

NADALNJE ŽRTVE VI-HARJA

Santo Domingo, Dominikanska republika. — Grozni vihar, o katerem smo zadnjič poročali, da je popolnoma razdejal to mesto, se je izkazal, da je bil še bolj pogubonosni, kakor so govorila prva poročila. Kakor so namreč pozneje dognali, je v njem izgubilo življenje do 1500 oseb, poškodovanih pa je bilo do 5000, in brez strehe je nad 30.000 oseb. Reševalna akcija je s polno paro na delu, da nudi pomoč, kjer je najbolj potrebna.

DO 9 MILIJO- NOV BREZ- POSELNIH

Prvotni izkaz števila brezposelnih netočen. — Ponovni pregled dognal neprimerne znatnejše število.

Washington, D. C. — Ravatelj urada za ljudsko štetje, dr. Wm. M. Stuart, je zdaj priznal, da je število popolnoma ali delno brezposelnih v Zed. državah znatno višje, kakor pa je bilo prvotno poročeno. V prvem izkazu je namreč bilo to število določeno na nekaj nad 2 in pol milijona. Proti temu številu so se dvignili splošni protesti, kar je nagnilo dr. Stuarda, da je še enkrat dal pregledati izkaze; izid tega je bil naravnost presenetljiv. Izkazalo se je namreč, da število brezposelnih dosega od sedem do devet milijonov oseb.

Za omejitev brezposelnosti se je do zdaj še prav malo stopilo, tako, da se lahko računa, da gornje število, ki je veljalo za 1. april, velja tudi še zdaj.

PROHIBICIJO POBIJAJO OD VSEH STRANI

Baltimore, Md. — Drugim sovražnikom prohibicije, ki rastejo kakor gobe po dežju, se je pridružila zdaj tudi zveza veteranov inozemskih vojn, ki so na tukajšnji konvenciji, katere se je udeležilo do 1500 delegatov, z večino glasov sprejeli resolucijo, da se 18. amandment in Volsteadov zakon prekličeta.

TRUPLJO SO IZKOPALI

Chicago, Ill. — Pretekli torek je umrla nenadne smrti 46letna Mrs. Mary Moore, 9722 Winston Ave. Na podlagi izjav raznih oseb je pa policija prišla na sum, da ženska ni umrla naravne smrti, ampak, da je bila zastrupljena. Osumljen je zločin njen mož, Watson. Večer pred smrtjo ženske se je namreč slišal iz njih stanovanja oster prepir. Policija je dala v svrhu preiskave truplo ženske izkopati in zapreti moža, dokler se ne razjasni zadeva.

KRIŽEM SVETA

— Budapesta, Ogrska. — Policija je prišla na sled veliki komunistični zaroti, v katero je bilo vpletenih več uglednih oseb. Navodila so baje dobivali skozi Berlin iz Moskve. V zvezi s to zaroto je policija aretirala 224 oseb.

— Tromsø, Norveška. — Zemeljske ostanke letalcev Andree-jeve ekspedicije, katere so pred kratkim našli v snegu v polarnih krajih, bodo na ladji prepeljali na Norveško.

— Mexico City, Mehika. — Mehška vlada namerava podvzeti enake korake proti protestantovski cerkvi, kakor jih je pred leti proti katoliški, namreč zapleniti vse njeno premoženje. Protestantje so, umevno, dvignili proti temu velik krik.

— Salinas, Cal. — 20letna Alta Fickle je postavila pod vlak svojo desno roko, da so ji jo kolesa odtrgala. Pravi, da ji je desna roka celo življenje povzročala skušnjave, da bi izvršila samoumor, in da ima zdaj mir, ko je izgubila to zapeljivo roko.

PREDSEDNIK REPUBLIKE ODSTOPIL

Buenos Aires, Argentinijska. — M. Yrigoyen je bil v letu 1928 izvoljen za velikanskega veščino za predsednika republike. Po izvolitvi pa se je polastil vlade s tako močjo, da je postal skoraj popolnoma absoluten diktator. Nakopal si je s tem sovražnike v vrstah lastnih pristavev, ki so zadnje tedne odločno nastopali proti njemu in zahtevali njegov odstop. Do zadnjega se je upiral na vse kriplje, dokler ni bil pretekli petek pod težo razmer prisiljen k temu koraku. Pod vodstvom dijakov so se namreč v mestu razvili izgre-di, ki so že sličili revoluciji, pri katerih je bilo udeleženih do 3000 oseb. Po odstopu predsednika je prevzel oblast podpredsednik, ki je proglasil nad mestom obsedno stanje.

DEČE "KUPOVAL" DENAR POTOM OGLASOV

Chicago, Ill. — U. S. poštna oblast je prišla na sled 17letnemu prebrisnemu dečku, Ch. Urbanas, 12230 Emerald ave., da je zlorabljal pošto v sleparske namene, in ga je na podlagi tega tudi zaprla. Fant je namreč dajal v časopise oglase, da kupuje gotove bankeve po \$5, \$10 in \$20 iz leta 1902 in 1914 ter da plačuje za nje do \$2000. Dobival je odgovore od vseh strani dežele, zlasti še, ker je za svojo "tvrdko" izbral blesteče ime Monarch Numismatics Co. s sedežem v New Yorku. Denar, ki ga je prejemal, je enostavno spravil in ni nič plačal zanj. Tako si je pridobil nad \$1000, predno so mu stopili na prste.

BOGAT ROP

Evanston, Ill. — V zgodnjih jutranjih urah preteklo soboto se je vračala družba petih oseb domov iz nekega nočnega lokala v Chicagu. Ko so pa ustavili avto pred hišo G. S. Mehan, 209 Kedzie St., Evanston, skočijo proti njim štirje banditi, ki so jim sledili v avtomobilu, in jih z orožjem v roki prisilijo, da so jim izročili vse dragocenosti, ki so jih imeli pri sebi. Plen, ki so ga pri tem dobili, znaša okrog \$100.000. En sam dijamantni prstan je bil vreden \$50.000.

POLICIJA STRELJALA NA STAVKARJE

V španskem mestu izbruhnila splošna stavka, ki se bo nadaljevala za nedoločen čas.

San Sebastian, Španija. — Splošni stavki, katero so oklicali tukajšnji delavci preteklo soboto, so sledili resni nemiri in poulične demonstracije. Sprva je bila stavka določena na 24 ur, ko pa je policija nastopila z orožjem proti izgre-dnikom in nevarno obstrelila 2 stavkarja, so voditelji zagrozili, da bodo stavko podaljšali za nedoločen čas. Vsa trgovina in ves promet v mestu je skoraj popolnoma ustavljen; položaj izgleda, kakor bi bilo nad mestom proglašeno obsedno stanje. Dočim se civilnega prebivalstva vidi malo po ulicah, je pa tam več policije na konjih in peš, ki ne dovoli nikakega zbiranja več oseb. Večje število izgre-dnikov je bilo aretirano.

SMRTNA OBSODBA SE IZVRŠILA

Leavenworth, Kans. — Pretekli petek se je v tukajšnji federalni jetnišnici izvršila smrtna obsodba na vislicah nad Karlom Panzran, ki je priznal, da je ubil že 22 oseb. Na Hooverja je bila poslana prošnja za pomilostitev, ki jo je pa zavrnil. Morilec je ostal zakrknjen do zadnjega diha. Na poti na morišče je zapazil dva kaplana, za katerega pa je zahteval, da se morata odstraniti, kar sta tudi storila. To je bila druga smrtna obsodba v Kansasu od leta 1870. Ta zadnja, kakor tudi ena v letu 1888 ste se izvršile ne po državnih, ampak po federalnih postavah.

— Santo Domingo, Dom. republika. — Kakor je precejeno, so do zdaj izkopali iz razvalin mesta, ki je bilo pretekli teden obiskano po strahovitih viharju, okrog 4000 mrtvih. Domnevajo pa, da še niso izsledili vseh trupel in da bo število dosegalo do 5000.

Iz Jugoslavije.

**KONFERENCE, ZA ZBOLJŠANJE RUDARSKEGA VPRAŠANJA. — KROŠNJARENJE PREPOVEDANO. — IME NOVEGA PARNIKA. — VELIKA NESREČA PRI NO-
VEM MESTU. — SMRTNA KOSA IN DRUGO.**

Za reševanje perečih rudarskih problemov.

Trbovlje. — Koncem zadnjega meseca so se vršile konference prizadetih ministrstev, na katerih se je razpravljalo o številnih vlogah in resolucijah, ki jih je vlada sprejela od rudarskih organizacij radi izredno težkega stanja, v katerem se nahaja rudarska industrija in v njej zaposleno delavstvo. Pretresalo se je vprašanje zaposlitve naših brezposelnih rudarjev v rudnikih v Franciji in drugih državah, s katerimi misli država skleniti iste reciprocitetne pogodbe kot z Nemčijo. Vlada se je odločila podvzeti odločne mere za zaščito našega rudarstva.

Prepoved krošnjarenja.

Belgrad, 16. avg. — Na prošnjo gospodarskih organizacij je ministarstvo za trgovino in industrijo danes izdalo odlok, ki se ž njim prepoveduje krošnjarenje. Od te prepovedi je izvzeta prodaja: jestvin, brezalkoholnih pijač, predmetov domače hišne industrije, knjig, časopisov, srečk itd. V času nalezljivih bolezni se pa tudi to lahko prepove in sicer prodaja teh predmetov po ulicah in cestah.

Novi parnik se bo imenoval "Kraljica Marija".

Zagreb, 18. avg. — Novo nabavljeni parnik Jugosl. Lloyd da "Araguay" bo po najvišjem dovoljenju v bodoče nosil ime "Kraljica Marija". Brod "Kraljica Marija" ima, kakor znano, 17.500 ton in je dolg 160 metrov, širok pa 18 m. Parnik odpluje koncem tega meseca na naš Jadrano. V začetku marca prihodnjega leta pa bo pričel svojo izletniško službo po Sredozemskem morju.

Smrtna kosa.

V Radovljici je umrl Franc Grecl, posestnik, star 70 let. V Murski Soboti je umrla Marjana Čačovič. — V Ljubljani je umrla Julijana Gubaneč iz Vodice. — V Škocjanu pri Turjaku je umrl Anton Kofler, železniški upokojenec. — V Podbrežju pri Mariboru je umrla Ana Riter, vdova po poštnem uradniku, stara 56 let. — V mariborski bolnišnici je umrla Avrelija Tašner, delavka, stara 28 let. — V Celju je umrla v bolnici Veronika Obrovnik, žena posestnika iz Keblja pri Oplotnici.

Nesreča pri delu.

Novo mesto, 18. avg. — Mr. gole Janez, 72letni užitar iz

Stare Bučke pri Škocjanu, je pomagal svojemu vnuku pri tesanju lesa za domačo porabo. Pri delu mu je noga sporednila, da se je opotekel. Da ne bi padel, se je oprijel z roko hloda; v tem pa je že nje-solucijah, ki jih je vlada sprejela od rudarskih organizacij radi izredno težkega stanja, v katerem se nahaja rudarska industrija in v njej zaposleno delavstvo. Pretresalo se je vprašanje zaposlitve naših brezposelnih rudarjev v rudnikih v Franciji in drugih državah, s katerimi misli država skleniti iste reciprocitetne pogodbe kot z Nemčijo. Vlada se je odločila podvzeti odločne mere za zaščito našega rudarstva.

Otvoritev planinske koč na Boču.

V nedeljo, dne 17. avgusta, so slovesno otvorili novo planinsko koč na Boču pri Poljčanah. Koča ima, kakor pravijo, krassen razgledni stolp.

Riziko dela.

V tržiški predilnici je odtrgal stroj Petru Ahačiču, p. d. Jankusovemu, desni palec. Prvo pomoč mu je nudila tovarniška ambulanca, nakar je prešel v zdravniškovo oskrbo.

Nova vas pri Rakeku.

V teku dveh let je nastala na prejšnjem močvirnatem prostoru lična vasica z lepimi stanovanji. Dolenji Logatec je pridobil s to Novo vasjo lepo ulico, ki bo kras Dolenjega Logatca, kadar bo še cesta urejena.

Razne nesreče in nezgode.

V Slivnici pri Mariboru je 74letna posestnica Marija Zivko padla tako nesrečno, da si je zlomila levo nogo. — V opekarni Steinbrenner na Pragerskem je pri prenašanju težkega hloda padel 48letni delavec Franjo Gril ter si poškodoval desno nogo.

Nogo si je zlomila.

22letno hčerko posestnika iz Stranske vasi, Marijo Škufčev, so pripeljali v ljubljansko bolnico. Vozila se je s kolesom po cesti proti domači vasi in padla. Pri padcu si je zlomila levo nogo.

Ribnica.

Letina v ribniški dolini letos ne bo prav lepa. Ponekod je vse pobila toča. Zopet bo moral Ribničan oprtati krošnjo in iti po svetu s trebuhom za kruhom.

Nesrečna patrona.

Valentin Lavriša iz Horjula je našel na cesti staro vojaško patrono. Začel je po njej s kamnom razbijati, dokler ni patrona razpočila in mu odtrgala dva prsta desne roke, levo mu pa razmesarila.

SIRITE AMER. SLOVENC!

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Izhaja in tiska
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

Naročnina:
Za celo leto \$5.00
Za pol leta 2.50
Za četrt leta 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:
Za celo leto \$6.00
Za pol leta 3.00
Za četrt leta 1.75

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

Subscription:
For one year \$5.00
For half a year 2.50
For three months 1.50
Chicago, Canada and Europe:
For one year \$6.00
For half a year 3.00
For three months 1.75

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kaj pomeni centralizacija pri slovenskih podpornih organizacijah?

Gotovo stališče in gotovi cilji vodijo vsako organizacijo. Niti ena ni brez tega. Ta stališča in cilji se pa pri vsaki organizaciji razlikujejo. N. pr. pri gotovi organizaciji so priljubljeni taki cilji in se jih poslužujejo pri delu za razvoj svoje organizacije, dočim so isti pri drugi organizaciji smatrani za nekoristne in jih odklanjajo.

Slično doživljamo ameriški Slovenci pri naših slovenskih organizacijah vse skozi od ustanovitve prve slovenske podporne organizacije, pa do današnjih dni. V enem naše podporne organizacije sličejo eni drugi, to je v zavarovanju za smrtnino. Z ozirom na bolniško podporo in v nekaterih drugih vprašanjih pa so se naše slov. organizacije razlikovale in se razlikujejo še danes.

Mnenje članstva po večjih naselbinah je bilo in je še danes, da društva lahko vzdržujejo svoje lastne lokalne bolniške blagajne. To svoje naziranje so utemeljevali, da se na ta način lažje in bolj natančno kontrolira bolnike in pa društva uživajo večjo autonomijo, vsako v svoji naselbini. S tega stališča imajo prav.

Kar je pa mogoče večjim naselbinam, v katerih so velika društva, pa ni mogoče manjšim naselbinam, kjer so mala društva. Velika društva prirede na leto po eno ali dve velike zabave in dobijo skupaj denar za svojo blagajno. Malim društvam tega ni mogoče in ker ni takih virov, da bi z njimi polnili blagajno, jim tudi ni mogoče uspešno voditi lokalnih bolniških blagajen.

Na stvari bi ne bilo toliko, ko bi imele v tem oziru enak sistem vse naše podporne organizacije. Toda temu ni tako. Večina slov. podpornih organizacij ima splošno centralizacijo. Zato pa je bilo opaziti in je videl lahko vsak, ki si hote ni zakrival oči, da so organizacije s splošno centralizacijo hitreje napredovale, kakor one, ki niso imele splošne centralizacije. To je dejstvo, ki se ne da utajiti.

Jasno je tudi, da se slovenske podporne organizacije razlikujejo po svojih političnih in verskem stališču. Imamo brezverske, eno celo izrazito protikatoliško podporno organizacijo in le dve katoliški organizaciji. Na žalost so v nasprotnem taboru znali bolj ceniti važnost splošne centralizacije, kakor v našem. Zato so male naselbine tudi vse v senci brezverskih organizacij, ker so jim nudile z ozirom na bolniško podporo boljše pogoje, kakor naše katoliške organizacije. Tu smo katoliški Slovenci veliko grešili, ker smo z svojim nezanimanjem za splošno centralizacijo pri naših organizacijah dajali naravnost povod napredku brezverskih organizacij. Toda kar je, je, in sedaj se pomagati ne da. Popravimo le lahko to, kar se popraviti da.

Zadnje čase se je začelo jasni tudi pri naših katoliških podpornih organizacijah in hvala Bogu da se je! Zdaj spoznavajo, da je centralizacija pri naših podpornih organizacijah lista vez, ki spovaljuje pravo in popolno bratstvo pri naših podpornih organizacijah. Hvala Bogu! Koliko bi pridobili na članstvu, ko bi hile naše katoliške organizacije uvedle splošno centralizacijo že pred 15. ali 20. leti, je sicer težko odgovorjati.

W. Komakizy pl. Nohara:

SREČANJE Z GENERALOM NOGI-JEM

(Konec)

"Jaz vam ne verjamem, da je Taru mrtev. Prepričana sem, da je živ!"

Rus pa vendarle še ni maral izgubiti igre. Zopet je poiskal Tara in mu sporočil, da je njegova zaročenka po dolgem času njegovo pismo sicer dobila, da pa ne verjame, da je še živ. Svetoval ji je, naj ji pošlje v dokaz, da je živ in zdrav, svoj amulet.

Taro je bil v svojem obupu toliko nepreračunljiv, da je Rusu lahkoverno dal amulet. Potem je šlo v Kanagavo pis-mo z majhnim zavojčkom in Hana je brala tole:

"Sedaj je vsak dvom izključen. Taro je mrtev. V ujetništvu je podlegel kolari. Prila-

gam pismu amulet, ki ga je tako ljubil. Tik pred smrtjo ga je izročil podčastniku, ki je imel v bolnišnici službo in ga naprosil, da ga pošlje Tebi, ljubljena. Naj Te v Tvoji žalosti sedaj tolaži moje zagotovi-lo, da se moja ljubezen na-pram Tebi še ni izpremenila."

Aleksander ni dolgo čakal na odgovor:

"Sedaj, ko imam znamenje v roki, vem, da je moj ljubljeni mrtev. Ker pa sedaj sam ne more več zastopati svoje prave, sem se odločil, da mu bom poslej še bolj zvesta, kakor sem mu bila doslej."

Rusa je zadelo kakor strela z jasnega. Njegovih moči je bilo konec. Mogel se je igrati z ujetnikom, mogel igrati s trpe-

ti. A eno je istina, da bi bile danes katoliške organizacije precej številnejše, kakor so. Takrat so bili naši ljudje še povprečno mladi in bi protiverskim organizacijam marsikateri izmed njih pokazal figo, jim za vedno obrnil hrbet in bi bil prišel k nam.

Vendar hvala Bogu, da se je začelo jasni in da tudi v krogu naših katoliških organizacijah je prišlo v tem oziru do miselnega prevrata. Ne bo dolgo, ko se bodo pokazali rezultati, ki jih bomo veselili vsi, in ti rezultati bodo pokazali jasno, da splošna centralizacija pri naših podpornih organizacijah pomeni boljše skupnost, boljše bratstvo in boljše bodočnost.

Živela splošna centralizacija pri naših podpornih organizacijah!

KRATKE NOVICE IZ LORAINA

Lorain, Ohio.

Virantova mama, Mrs. Gertrude Virant je pretekli teden precej nevarno obolela. Bali smo se že, da nas bo zapustila. Hvala Bogu, se ji je zdravje zopet obrnilo na boljše in zopet imamo upanje, da ozdravi. Iskreno ji želimo, da skoro zapusti bolniško posteljo.

Na obiske je prišla v našo naselbino Štoklja in se poklonila prav globoko pred hišo na 33. cesti, kjer stanujeja Mr. in Mrs. J. Lustik ter jima podarila prav ljubko hčerkico. Naše častitke. — Sliši se, da si bo družina Mr. in Mrs. T. Rovnan zgradila hišo na Reid Ave. Lep napredek. — Kakor so današnje čase delavske razmere slabe, se je zadnji piknik, kate-rega so priredila vsa slovenska društva, prav lepo obnesel. V sedanjih slabih razmerah, prav gotovo ni nihče pričakoval, da bo tako. Hvala lepa vsem, ki so se piknika udeležili. P.

Mesečnik Zarja se mi zelo dopade, ker je vse tako lepo in podučljivo pisano za vse. Zenske, katere še niste pri SZZ, se nam pridružite in vam nikoli ne bo žal. Bog živi Slovensko žensko zvezo. Pozdrav vsem čitateljem tega lista in pozdravim tudi vse vdove in vdovce. J. Meglen, zastop.

SMRTNA NESREČA IN DRUGE VESTI IZ PUEBLA

Pueblo, Colo.

Pretrčljive vest smo brali v nedeljo dne 31. avgusta, namreč, da se je smrtno ponesrečil Edward F. Roitz, star 22 let, sin obče poznanih Mr. in Mrs. Frank Roitz-a, ki je bil zelo priljubljen med nami. Pokojni je šel iz mesta domov po noči in njegov prijatelj z njim. Komaj eno miljo od doma ga je dohitela nesreča, da je zadel z motornim kolesom nekega konja, se vsled sunka prevrnil, zlomil si vrat in na mestu izdihnil. Hud je ta udarec za starše, brate in sestre. Pokojni je bil visoko šolan mladenič. Čez eno leto bi dovršil Colorado Agricultural College v Fort Collins. Pokojni je bil član društva sv. Jožefa št. 7. Zapuščila 3 brate in 4 sestre, očeta in mater, ki močno za njim žalujejo. Bodite potolaženi, ker ima vsa puebelska naselbina sočutje z vami. Pogreb se je vršil dne 2. septembra ob veliki udeležbi sorodnikov, znancev in prijateljev. Počivaj v božjem miru in večna luč ti naj

šine. Delavske razmere so, kakor povsod tudi pri nas prav slabe in se prav malo dela. — To-liko bolj pa napreduje naša mlada fara, Svete Terezije. Dne 14. septembra bomo imeli cerkveno glavno sejo, v dvorani pod cerkvijo. Čas ob kateri uri bo seja, še do sedaj ni odločen, ker so Rev. Father Benignus Snoj povabili na sejo tudi Rev. Father komisarja. Pridite

tropol. V vestibulu sta srečala vitkega, lepo raščene častnika in oba sta v njem spoznala Aleksandra. Dušeslovno zanimivo je bilo, da sta Japonec in Japonka, ki sta Rusu dlje časa prijateljski zaupala, nato pa doživela od njegove strani nesramno prevaro, pri tem srečanju pozabila na osvetlo in presenečenemu Rusu, ki ju je pozdravil, odzdravila s prijateljskim nasmehom.

V troje so potem slavili svidenje in Rus se je pri tem izkazal za navdušenega ljubitelja pijače. Celo na zdravje mikadovo je pil, spomnil se je njegovega rojstnega dne, ki je bil pred nekaj dnevi in Taro se je moral tej širokogrudnosti naravnost čuditi. Saj je bilo komaj par let, ko so Rusi izgubili vojno z mikadom. Potem so šli skupaj v Eremitažo in drugo jutro je Aleksander japon-ska gosta v lastnem vozu po-

stanovala sta pozimi, odeta v kožuhe in tople plašče. Do Harbina, srca Mandžurije, sta se vozila z japonsko železnico, potem se peljala čez Bajkal in Ural ter dospela v Moskvo. Nastanila sta se v hotelu Me-

vi na to sejo, da se kaj pome-nimo o bodočnosti naše cerkve. Pridite bratje in sestre vsi. Naš častiti g. župnik je z nami. Tako moramo tudi mi pokazati in biti z njim, da pridemo do pravega napredka. Pokažimo drugim narodom, da ima tudi Slo-venec pogum, da se tudi mi u-pamo imeti svojo cerkev. Daj-mo dober zgled našim otrokom in potomcem, kakor so ga dali nam naši stariši. T. H.

RAZNO IZ DETROITA

Detroit, Mich.

Kakor vsako leto, od 31. avg. do 6. sept. tako imamo tu-di letos v našem mestu "State Fair", ki se vrši na velikem na-lašču za to prirejenem poslopu. Kdor si ogleda to razstavo pr-vič, vidi tam marsikaj takega, kar ni še videl. Razstavljeni so različni pridelki iz vseh okra-jev države Michigan. Tukaj se vse lahko vidi, kaj kje raste in kaj kje najbolj uspeva. Najza-nimivejše je gledati domače in divje živali. Ena je lepša od druge.

Letos se opaža, da ta razsta-va ni tako obiskana, kakor je bila druga leta. Krivo bo naj-brže to, ker je veliko pomanj-kanje denarja povsod, posebno pri delavcih, ki jih je veliko brez dela. Kdor pa dela, dela le po 4 dni na teden, nekateri pa le po 3 dni. In do sedaj še nič ne kaže, da bi bilo kaj boljše.

Obiskovalci se tudi tu pa tam oglasijo pri nas. Zadnji teden je prišla na obisk iz Ca-lumeta, Mich. dobro poznana in spoštovana Mrs. Jos. Gazvo-da. Ona ima tukaj v Detroitu dva sina, Josipa in Ludvika, in brata pok. J. Gazvoda, Mr. Johna Gazvoda ter veliko znancev, prijateljev in prija-teljic, ki so jo pogostili in ji na-pravili "Surprise Party", na Vinona. 121 Ave., Highland Park, pri Mr. in Mrs. George Kotze. Kličemo ji vsi ostali: Bog jo živi še na mnoga leta.

Druga obiskovalka je bila Mrs. Katarina Joseph Zunich iz Milwaukee, Wis. Tudi ona ima sorodnike tukaj. Mr. in Mrs. John Zunicha, ki stanujejo na Melen 130 H. P., Mich. Ima tudi veliko znancev in pri-jateljev, pa se je kmalu povrnila na svoj dom. Tudi njej kli-čemo: Dobrodošla.

Tukaj imamo še vedno sušo. Zemlja se še ni dobro namoči-la že od meseca junija. — Li-stu želim dosti napredka in ve-likega uspeha.

John Gosenca.

SLOVENSKA BANKET AM. J. ZVEZE NA GILBERTU

Gilbert, Minn.

V nedeljo večer dne 31. av-gusta se je vršil v Gilbert High School Cafeteria, slovens ban-keť, katerega se je udeležilo čez dve sto Slovencev iz raz-nih naselbin v St. Louis okra-ju. Celi banket se je vršil pod

tégnil do Nikolajevskega kolo-dovra in ju spremil na peron. Hana je že izginila nekam v spalni voz. Taro je z eno nogo že stal na stopnici vlaka. Po-gledala sta si z Rusom v oči. Častnik se je poslovil: Bon voyage! In mu pomolil roko. Japo-nec je pogledal roko, vanjo pa ni hotel seči.

"Kaj se pri nas v Evropi še sedaj niste naučili seči pri po-zdravljanju v roke?" je dejal Aleksander.

Taro pa je dvignil oči in mu pogledal naravnost v njegove: "In vi ste bili pri nas na Ja-panskem, pa se niste naučili, kaj pomeni: japonska zvesto-ba?"

In se je obrnil in odšel za svojo ženo v voz.

General, ki je proti koncu te povesti večkrat povprašal, ko-liko je ura, je končal in napra-vil zraven zopet majhno kre-t-sko levo roko, ki je pomenila

Mr. A. Lampe

nadzorstvom Ameriške Jugo-slovenske Zveze v Minnesoti.

Glavni govornik v angle-skem jeziku je bil William Mc Even, urednik Labor World, ki izhaja v Duluthu. Glavni go-vornik v slovenskem jeziku je pa bil naseljeniški komisar Ju-goslavije, ki stanuje v New Yorku. Oba govornika sta na-pravila globok utis na poslušalce.

Na banketu so bili tudi ne-kateri kandidati za okrajne urade St. Louis okraja, Minn. Med njimi je bil tudi sedanji šerif Magie, in Artur Lampe, kandidat za okrajnega šolskega nadzornika (Superinten-dent). Slednji je napravil sko-raj najboljši govor. Rekel je, da se počuti med Slovenci ka-kor doma, kajti bil je vedno med našim narodom ter obče-val s slovenskimi otroci od nje-govih otroških let.

Mr. Arthur Lampe, kandi-dat okrajnega šolskega nad-zornika se je rodil na Evelethu 27. avgusta 1898. leta, kjer je tudi hodil v ljudsko šolo, kjer je zajemal prve nauke. On je ob zaključku šole imel poslo-vilen govor celega razreda. Od takrat se je učil na Eveleth Ju-nior kolegiju, Carleton kolegi-ju in na Chikaški univerzi, kjer je dobil naslov "Bachelor Philosophy" (modroslovja), in na Columbia univerzi, kjer je dovršil enoletno šolo. Poleg domačega pouka, ki ga je po-dajal po Virginiji skozi pet let, je tudi poučeval na De Witt Clinton high school, v New Yorku. Mr. A. Lampe je član University of Chicago Chapter of Delta Kappa Epsilon frater-nity.

Mr. A. Lampe je odpuščen vojak "American Legion", kjer je služil leta 1916, kjer je imel nalogo organizirati in vo-diti prvo "Regiment Band of University of Minnesota S. A. T. C. in dosegel stopinjo ma-jorja. Je tudi član Evelethskega društva št. 239 A. F. in A. M. Ze pet let je govornik pri raznih slovesnostih na rangi in raznih drugih sestankov v Duluthu. Družinski člani M. A. Lampeta, Ernest, Elmer in Jac-ob so znani kot prvovrstni i-gralci nogometa "football" na University of Minnesota, Chi-cago in Yale.

Podpirajte trgovce in obrtni-ke, ki oglašajo v Am. Slovincu!

ŠTIRJE SLOVENSKI MUČENIKI PRELILI KRI ZA NAROD

(Nadaljevanje s 1. strani.)

ki vojnega sodišča. Obsojenci so bili nato postavljeni v eno vrsto in privezani k stolom; obkrožila jih je četa 600 črno-srajčnikov. Za njimi so se po-stavile štiri čete, vsaka broječa 14 mož, kateri so na povelje "ogrenj", ki je bilo izdano ob 5:43 zjutraj, oddali strele žrtvam v hrbet.

Proklamacije o tej izvršitvi smrtnih obsodbe so bile takoj razposlane v vse važnejše kra-je slovenske pokrajine in nabi-te na javnih mestih.

"Pravičnost" sodišča

Sodišče je že pred razpravo poskrbelo, da se mu ne bo tre-ba bati ovir pri izreku smrtnih obsodbe. Obsojencem je sicer določilo zagovornika, a kake-ga jim je izbralo? Namesto, da bi skušal svoje kliente rešiti, ako mogoče, je zagovo-rnik Zennaro govoril sam proti njim. Po dolgem govoru, v ka-terem je slikal nečuvstvenost bombnega napada na tržaski list, česar so bili obsojenci dolžni, je pozival sodišče, naj naloži njegovim varovancem — najhujšo kazen. Na ta na-čin pač ni bilo sodišču težko doseči, kar je hotelo. Ta po-jav, ki se menda lahko smatra kot edini v zgodovini civiliz-ranih sodišč, je bil tako nena-vađen, da je celo na obrazne obtožencev privabil smehljaj, najbrž zadnji v življenju.

Odmevi izozemstva

Kakor prihaja poročilo pre-ko Dunaja, je jugoslovanska vlada prepovedala vsem časo-pisom v Jugoslaviji, pisati kaj o tej smrtni obsodbi v Trstu. Boji se namreč, da bi to ne raz-palilo ljudstva, da bi pričelo s protitalijanskimi demonstra-cijami in izgredi. Deloma je u-mestna ta odredba, ker bi se v razburjenju izcimili poboji, ki bi itak končno ne koristili nikomur drugemu, ka-kor zopet Italijanom samim.

Nasprotno pa je čehoslova-ško časopisje polno ogorčenja in imenuje to usmrtno kravičo fašistov, s katerim se dajo meriti edino klanja v sovjetski deželi. Obsojence se splošno naziva z "narodni mučeniki". Nekateri listi tudi pripominja-jo, da je to očividno poizkus fašistične Italije, da bi Jugo-slavijo izzvala v vojno.

Kljub molku časopisja v Ju-goslaviji o umoru, je pa vendar prebivalstvo v Ljubljani že v nedeljo zvedelo škandalozno novico iz privatnih virov. De-jaštvo je takoj vprizorilo demon-stracije po ljubljanskih uli-cah, pri katerih je bilo ranje-nih več dijakov, kakor tudi število policistov. Nasprotno pa v Belgradu ni prebivalstvo zvedelo za novico skozi celo nedeljo.

Podpirajte trgovce in obrtni-ke, ki oglašajo v Am. Slovincu!

izvil iz prsi občudujoč: ah! General pa je molčal. Toda na tiem, zagorelem obrazu se mu je videlo, da je bil globoko ginjen.

Noč je bila temna in je opoj-no dehtela.

General je stopal po glavni poti med cvetočim drevjem. Potem je zavil na stranpet in šel dalje tiho in molče, mi pa smo mu molče sledili.

Pod posebno starim, kras-nim drevsom se je ustavil. Bar-on se mu je neopazno prikljil. Kar v hipu mu je padlo v glavo in segel je med veje in jih krepko stresel. Cel oblak snega se je vsul z drevesa in obkrožil generalovo postavo.

Rožnati cvetni listi so mu osta-li na ramah, med lasmi, prikljil so se njegove uniforme.

General je stal pod drev-som nepremičen kakor bro-nast napki, stal kakor zmago-vit vojskovodja, ki molče spreje-

(Dalje na 3. str.)

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR

- 14 Nedelja — Povišanje sv. Križa.
 15 Ponedeljek — Marija sedem žal.
 16 Torek — Korneelj in Ciprijan.
 17 Sreda — Rane sv. Frančiška.
 18 Četrtek — Jožef Kup.
 19 Petek — Januarij.
 20 Sobota — Evstahij.

Rev. K. Zakrajšek:

ŠTIRINAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTII

Prvi in osnovni pogoj dobre spovedi je dobro izpraševanje vesti.

1. Vest izpraševati se pravi, premišljevat kaj smo grešili.

Ko smo se odločili, da gremo k spovedi, se moramo zavesti, da gremo pred sodnika, kjer bomo sami sebe obotožili namestniku božjega večnega sodnika. Namen izpraševanja vesti je pa dvojen: a) da sami dobro spoznamo svoj dušni stan, b) da se moro natančno zatožiti sodniku spovedniku, kaj, kako in kolikrat smo doprinali hudobije.

2. Da spoznamo samega sebe je velikanske važnosti za naše duhovno, pa tudi za naše telesno srečno življenje. Dostikrat človek samega sebe ne spozna, ne spozna svojih slabosti. Morda ga nihče nima rad, morda se prepira z vsakim, zaplete se v velike težave in nepravilne. Pa pri tem je prevečkrat človek dolž druge. Vendar, ko bi dobro promislil, bi spoznal, da je sam vsega tega kriv, da si največ težav sam povzroča s svojimi napakami, da povzroča prepire sam itd. Dostikrat hiti človek z odprtimi očmi v lastno pogubo. Morilec, ko je obsodjen na smrt, se kesa. Kaj ni vedel, kaj ga čaka, ako bo storil ta zločin? Ko bi bil dobro izpraševal svojo vest in spoznal svoje življenje, kam ga pelja, pa bi se bil poboljšal in se vrnil z grešnega pota. "Spoznaj samega sebe!" je bila že starim pogonom najvišja modrost, ker vsakdo lahko na sebi vidi, da smo sami sebi največja skrivnost. To skrivnost nam bo pomagalo rešiti samo vestno izpraševanje vesti, posebno pri spovedi.

Duhovnik spovednik je človek, ki ne vidi v srce. Kristus Gospod je bil Bog. Njemu se ni bilo treba spovedovati. Duhovnik ne tako. Zato moraš sam sebe svoje grehe dobro poznati, da se mu jih boš obtožil skesano in odkrito in natančno.

Tudi ni spoved "izpraševanje". Nekateri pridejo k spovedi in pravijo: "Prosim, izprašajte me!" Ne duhovnik naj te izpraša, temveč tvoja dolžnost je, da se sam izprašaš in sicer najprej, ko se začneš pripravljati na spoved.

Veliko spovedi je slabih, brezkoristnih, veliko tudi božje-rogihi radi pomanjkanja izpraševanja vesti.

3. Vest si izprašujemo najlažje, ako natančno premišljimo božje in cerkvene zapovedi in poglobljene grehe. Tu je v kratkem zapopadana volja božja, kaj smemo in kaj ne smemo. Na podlagi tega božjega zakonika ne bo težko najti vse svoje hudobije in zločine proti božji postavi.

Dobro je pri spovedi vselej pogledati tudi nazaj, kakšne so bile naše pretekle spovedi. Dostikrat kdo opravi nevredno spoved, potem pa več na to ne misli in tega ne popravi. Tako nakopava na svojo vest vedno težje breme božjih ropov, ki ga le prepogosto slednjič starejo — t. j. duševno vničijo, vzamejo milost božjo popolnoma, da duhovno oslepe in se pogube.

Pri smrtnih grehih ne pozabimo najti tudi okoliščine greha, to je s kom, kako, kje, koliko itd. in število, kolikrat.

Izpraševanje vesti se le prepogosto zanemarija. Nikar ti tako! Ko se pripravljáš k spovedi, najprej dobro opravi izpraševanje vesti in tvoje spovedi bodo dobre. Dobil boš vse milosti, ki jih taka spoved nudi! — Amen.

IZ NEODREŠENIH KRAJEV

Položaj Slovanov v Italiji.

Praga. — "Narodni listi" o pisateljstvu sedanje razmerje med Slovanom in Italijani, deloma na temelju publikacij holandske pisateljice Bekker van Boose, deloma po vesteh lastnih dopisov. Leta 1927 je bila predana Društvu narodov priča, da je Italija zaprla 540 slovenskih in hrvaških šol in pustila samo dve slovenski šoli v Trstu, ki ju je pozneje takisto zaprla. Razen tega italijanski fashiistični režim poitalijančije slovenska imena in ukinja slovenske liste razen treh listov v Trstu in Gorici, toda njih uredniki morajo biti člani fashiistične stranke. Ko je holandska pisateljica vprašala, zakaj tako ravna, z manjšinami, je dobila odgovor, da Italija ne more voditi liberalne politike, ker njeni sosed, ki so ji zdaj prijatelji, utegnejo po-
 dati njeni neprijatelji.

Surovost.

Dornberg. — Te dni je voljo s kravo iz Gorice proti domu 72letni Franc Besednjak. Na Dornbergu "pri smrekah" mu pridriži nasproti avto, kamenu daje Besednjak znanje s palico, naj vozi počasneje, ozir. se ustavi, da bi

v Postojno. G. Fortunat Jeklin, kaplan v Tolminu, je premeščen v Solkan. Na njegovo mesto v Tolmin je imenovan novomašnik g. Matija Fortuna.

Smrtna kosa.

V Gorici je umrl Anton Jakonič, bivši ravnatelj goriškega Monta, star 73 let. — V Trstu je umrl Ivan Strgar, vpokojeni železničar in nameščenev v javnih skladiščih v Trstu, star 57 let. — V Sv. Ivanu pri Trstu je umrl Josip Mlač. — V Kalu nad Kanalom je umrla Emilija Lipičar z Dola. — V Čezsoči je umrl Franč Paus, 17 let star. — V Krasnem v Brdih je umrla Katarina Nrnovšek, rojena Markočič, stara 85 let. — V Rihemberku je umrla Rozalija Škrbčeva.

Vrh sv. Mihaela

Od solničarice zadet se je zgrudil, ko je nakladal pšenico, 41letni Jožef Vižintin. Bil je dober in skrben gospodar.

Lepa slovesnost.

V Prešnici so obhajali v nedeljo, 10. avgusta, jako lepo in pomenljivo slovesnost, blagoslov novega tabernakelja. Posebno so z veseljem pozdravljali to slovesnost stari in be-
 težno ljudje, ker niso mogli več do župne cerkve. Sedaj bodo lahko molili v domači cerkvi. Za novi tabernakelj, ki je bil izdelan na Tirolskem, so se v darovih posebno pokazali fantje in dekleta.

Uboga Istra.

Iz Srtotič prihaja poročilo, da bo prav slaba letina. Grozdje je kar čez noč počrnelo. Krompirja je bilo prav malo. Fižola pa tudi pravijo, da ne bo.

Vrh pri Šentstijemski gori.

V četrtek, 31. julija, je udarila strela v dvojnat kozolec posestnika Valentina Grahe-
 lja. Ker je bil kozolec poln sena in drv, ni bilo mogoče rešiti niti voz.

Požar.

V Rakuliku pod Nanošom je pogorela Hrvatova hiša. Letina prav slabo kaže. Sadja ne bo prav nič. Edino sena je bilo precej.

Nesreča.

V vodnjak je padel in utonil 3letni sinček posetnika Jakoba Črva na Črvozem vrhu. Pustili so ga brez nadzorstva, pa je zlezal na ograjo vodnjaka pred hišo, padel v vodnjak in utonil.

Širom Jugoslavije

Naboj eksplodiral v roki

Posetnik B. I. pri Sv. Petru pod Sv. Gorami je navadno lovil ribe z različnimi eksplozivnimi sredstvi. Ko je nekega dne kakor po navadi hotel zopet naloviti nekaj rib si je pripravil baje naboj dinamitne patro-
 ne. Ko je naboj prižgal mu je ta nenadoma v roki eksplodiral in mu dobesedno obe roki raztrgal v dlaneh.

Nesreča v stožicah

Služkinja Julijana Jutršek je peljala krmo z vozom proti domu, na poti se je pa konj splasil in reva je prišla pod kolesje, ki je šlo čez njo. Dobila je hude poškodbe.

Smrtna nesreča v Zagorju.

Rudniški delavec Štef. Seve je popravljal na rampah pri zagorski postaji rudniški tir. Med delom je pridrevela rudniška lokomotiva, kateri se je u-maknil. Ni pa opazil za seboj hantov, naloženih z različni odpadki, ki so istočasno pridreveli in ga podrli na tla ter ga do smrti povozili.

Nesreča s cirkularko.

Mesarju g. Antonu Kuharju v Slovenjgradu je cirkularka

pri žaganju drv odrezala na desni roki vse prste in je moral iskati pomoči v bolnici.

Ogenj v senu.

Velika kopa sena, last posestnika Franca Šegule na Pragerskem se je vnela. Poklicani gasilci niso mogli nič pomagati, seno je popolnoma zgorelo.

Nesreča.

Lojze Dobrave, čevljarški pomočnik iz Radeč, si je 12. avgusta zlomil desno roko. — Težko ponesrečenega mladenciča so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Nesreča pri delu

V Slovenjgradu je dijak Franc Poh žagal drva za kurjavo. Pri tem ga je transmisija žage zgrabila za rokav in ga s tako močjo vrgla po tleh, da si je zlomil obe nogi.

Jubilej

G. Anton Tkavc, župnik pri Sv. Petru pri Mariboru je praznoval 15. avgusta svoj srebrni jubilej novomašništva. Častitamo.

V ognju in dimu

Fr. Brinovec, zasebnik v Mirni je že dolgo časa tako bolan, da ne more iz postelje. Ko je neko noč hotel nažgati luč, mu je po nesreči padla goreča žepenka na odejo. Ker ni mogel vstati, je odejo samo vrgel s postelje in začel zvoni, da bo kdo prišel pogasiti. Pride sedita s sinom in ko odpreta vrata, zaradi dima nista mogla naprej. Ko bi ju ne bilo še nekaj časa, bi se bolnik zadušil v dimu.

Nezgoda.

Alojziji Tratnik, 20letni posestnikov sin z Vrhpolja, občina Nevljje pri Kamniku, je manipuliral s staro patrono, ki mu je v roki eksplodirala in ga opasno poškodovala na rokah in po obrazu.

Čudna kupčija.

Na mariborskem semnju je pred kratkim neka kmetica od Sv. Jakopa v Slov. goricah prodala nekemu kupcu dva prašiča, ki ji je takoj odšel denar. Rekel pa je kmetici, naj počaka, da se kmalu vrne. Ker ga ni bilo do večera, je šla kmetica domov z denarjem in s prašiči.

Ponesrečil

Pri napeljavi elektrike je v Slovenjgradu padel z lestve 45 letni R. Iceinger. Pri padcu si je zlomil levo roko. Prenesli so ga v bolnico.

Ako je v žitnici, še ni v izbiči.

Ako levška koža ni dovolj, še lisičjo najdi.

ODHOD PARNIKOV

Rojakom, ki so v bližnji bodočnosti namenjeni v stari kraj, se nudijo sledeči parniki:

11. sept. — Hamburg na Hamburg.
 12. " — Ile de France na Havre (Skupno potovanje)
 17. " — Europa na Bremen.
 18. " — Olympia na Cherbourg.
 19. " — Berengaria na Cherbourg.
 20. " — Majestic na Cherbourg.
 21. " — Paris na Havre.
 22. " — Cleveland na Hamburg.
 23. " — Saturnia na Trst.
 24. " — Bremen na Bremen.
 3. okt. — Ile de France na Havre.
 4. " — Europa na Bremen.
 8. " — Vulcania na Trst.

Za cene kart in druga pojasnila se obrnite na spodnji naslov.

Potniki, ki niso posebno "pri denarju", naj nam pišejo po spis: "Kako se najceneje potuje v stari kraj".

Vse pošiljke naslovite

LEO ZAKRAJŠEK

MIDTOWN BANK OF NEW YORK
 630—9th Ave., New York, N.Y.

NAZNANILO

Vsem delničarjem Tiskovne družbe Edinost se tem potom uradno naznanja, da se bo vršila letna seja delničarjev delniške družbe Edinost dne 23. septembra 1930. ob pol 8. uri dveh v lastnih prostorih na 1849 West 22nd Street, Chicago.

Kdor izmed oddaljenih delničarjev se ne bo mogel seje udeležiti, lahko svoje nasvete pošlje pismeno na odbor, kateri bo iste predložil seji.

ODBOR.

PISMO IZ STARE DOMOVINE, NEVLJE PRI KAMNIKU

Waukegan, Ill.

Prejela sem sledeče pismo iz stare domovine, katero mi piše moja sestra, v katerem mi sporoča žalostno vest. Da je umrl njen soprog g. Anton Novak, dne 24. julija popoldne v velikih mukah. Zapustil je ta svet in se preselil v boljše življenje. Med boleznijo je bil večkrat previden s sv. zakramenti. Zadnjo popotnico mu je podelil domači g. župnik Leopold Rihar. Pogreb se je vršil dne 26. julija popoldne iz hiše žalosti v Nevljah št. 30, ob veliki udeležbi ljudstva. Na pokopališču mu je zapel moški zbor žalostinko. Jako lepo se je od pokojnega poslovila Kamniška požarna bramba z zastavo. — V slovo pri odprtem grobu mu je počila lovška puška in zatrobil lovski rog v zadnji pozdrav. Marsikatero oko je bilo pri tem ganljivem slovesu solzno. Pogrebne obrede je tudi izvršil za pokojnim domači č. g. župnik Leopold Rihar. Tako veličastnega pogreba Nevljje se niso videle. — Za slovo so mu poklonili vence in šopke sledeči: Soprog Ana Novak, sin Janko in hčerka Pepca, občinski odbor Nevljje, požarna bramba iz Kamnika, Lovsko dr. Kamnik; rodbine: Humarjeva, Hočevarjeva, Korelnova, Škofčeva, Miheličeva, Resnikova in gostilna Pod skalo. Veliko število šopkov in vencev so poklonili sorodniki, prijatelji in znanci.

Ranjki je bil poznani lesni trgovec in veliko let občinski odbornik. Dalje blagajnik požarne brambe Kamnik; blagajnik lovskega društva in spreten lovec.

Vsem darovalcem izrekam tudi jaz najlepšo zahvalo, za vse priznanje, kar ste dobrega storili za ranjkega. — Tebi pa draga sestra naj bo v tolažbo in sinu Jakobu in hčerki Pepci

Ivana Keber.

"Amerikanski Slovenec" je največji slovenski dnevnik in najstarejši slovenski list v Ameriki. Naročajte ga!

There are three trying periods in a woman's life: when the girl matures to womanhood, when a woman gives birth to her first child, when a woman reaches middle age. At these times Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound helps to restore normal health and vigor.

LYDIA E. PINKHAM'S VEGETABLE COMPOUND
 Lydia E. Pinkham Med. Co., Lynn, Mass.

"If you will fill in the coupon and mail to the Lydia Pinkham Medicine Co., they will be glad to send you a copy of Lydia E. Pinkham's Private Text Book, free of charge."

Name.....
 Street.....
 Town.....

SREČANJE Z GENERALOM NOGI-JEM

(Nadaljevanje z 2. str.)

ma burne slavo svoje ljudstva. Ustnice so se mu premikale. Zdelo se mi je, da mr-mrajo besede Nite Jošade: "Ko bom šel za svojega cesarja in gospoda v vojno —"

Jaz sem bil takrat še mlad. In se mi je zdelo, da so vsi junaki herojskih časov vseh dežel nekako združeni in utelešeni v enem samem, tišem, velikem vojskovodji in junaku: v generalu grofu Nogiju.

Cvetje je nehalo deževati z drevesa, general se je prebudil kakor iz krasnih sanj, po katerih ima na ustnicah nadzemski smehljaj.

Ko smo šli nazaj v poslopje, so za nami druga za drugo ugasale luči.

Meseca maja istega leta sem zapustil svojo domovino in se z ladjo odpeljal v Evropo, da bi tam študiral. Neke nedelje začetkom julija sem dospel v Hamburg. Tam sem čul od nekega šoferja, da je naš cesar Mutsuhito umrl. S tresočim glasom je dostavil mož še tole:

Na dan pogreba cesarjevega je izvršil general Nogi harakiri in umrl. Njegova soproga, ki ga je našla mrtvega, pa si je prerežala grlo."

NA PRODAJ

9 x 12 preproga \$6.50, 3 kosi pohištva za parlor \$7.50, postelje in vzmeti \$2.50 naprej, viktrola z rekordi \$6.00, popoln električni radio \$37.50, kuhinjske mize \$1.00 do \$3.00, stojne svetilke s senčniki \$1.00 in višje, zrcala od 50c naprej, popolnoma nove žimnice po \$5.75. William Suk, 1943 W. 22nd St., Chicago. (3242)

Phone: Canal 4340

Vinko Arbanas

EDINI SLOV. CVETLIČAR V CHICAGO.

1320 W. 18th St. Chicago

Vence za pogrebe, šopke za neveste in vse v to stroko spadajoča dela izvršujemo točno po naročilu. Dostavljani na dom.

DRUŠTVO SV. VIDA

štev. 25, K. S. K. J. CLEVELAND, O. Leto 1930.

Predsednik, Anton Škul, 1099 E. 71st St.

Podpredsednik, Anton Strniša.

Tajnik Anthony J. Fortuna, 1093 E. 64th St.

Zapisnikar, Joseph Zakrajšek.

Blagajnik, Ignac Stepic.

Nadzorniki: Leo Kushlan, William Vidmar, Jos. Germ.

Zastavonoša, John Modic.

Vratar: Jacob Korencan, Anton Frankovic.

Bolniški obiskovalec, Joseph Ogrin, 9020 Parmelle Ave.

Duhovni vodja, B. J. Ponikvar.

Zdravniki, Dr. J. M. Seliskar, Dr. M. J. Oman in Dr. L. J. Perme.

Društvo zbora vsako prvo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani ob 1. uri popoldne.

V društvo se sprejmejo člani(ice) od 16. do 55. leta.

Zavarujete se lahko za 20-letno zavarovalnino ali pa za do smrti za zavarovalnino in sicer za \$250, \$500, \$1000, \$1500 in \$2000 posmrtnine.

V društvo se sprejemajo tudi otroci do 16. leta.

Za bolniško podporo pa \$7.00 in \$14.00 tedenske bolniške podpore, v slučaju bolezni, bolnik naj se naznani pri tajniku samo, da dobi zdravniški list in karto in naj se ravna po pravilih.

ŠEST DNI PREKO OCEANA

najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

ILE DE FRANCE, 12. sept. (opol.), 3. okt. (4. pop.)

PARIS, 19. sept. (4. pop.); 10. okt. (6. pop.)

FRANCE, 26. sept. (7. zv.); 17. okt. (7. zveč.)

Najkrajša pot po železnici, vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slava francoska kuhinja. Izredno nizke cene. — Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

French Line

213 N. Michigan Avenue, Chicago, Ill.

SIR H. RIDER-HAGGARD:

Hči cesarja Montezume

ZGODOVINSKA POVEST

Iz angleščine prevlel Jos. Poljanec

Iz nje izvira trdnost v vsem, kar hočem, ali bolje rečeno moja trdnost in silno moje nekrščansko sovraštvo, katero ni majhno zoper one, ki so mi storili krivico. Stori sem vse, kar je bilo v moji moči, da bi premagal te in druge napake; toda ono, kar je prirojeno v kosti, hoče ven po mesu, če se še tako ustavljaš; to sem bil spoznal v mnogih pomembnih primerih.

Trije otroci smo bili: Geoffrey, starejši brat, jaz in sestra Marija ki je bila eno leto mlajša od mene, tako ljubko in tako zalo deklica, da nisem izlepa videl enake. Bili smo srečni in lepi otroci, da sta bila oče in mati ponosna na nas, drugi starši pa so ju zavidali. Jaz sem bil najbolj temne polti med vsemi tremi, skoraj zarjavel; pri Mariji pa se je španska kri pojavljala samo v žametasti boji njenih krasnih oči in v žaru njenih lic, ki je bil podoben rdečini zrelega sadja. Mati mi je zavoljo moje zarjavelosti navadno rekla mali Španec — to se pravi, samo takrat, kadar očeta ni bilo blizu, ker so ga tako imena silno razjezila. Mati se nikdar ni dobro priučila angleščini, vendar ji oče ni dovolil, da bi vprico njega govorila v kakem drugem jeziku. Kadar ni bil navzoč, pa je ona vedno govorila špansko; ta jezik sem jaz edini izmed vse rodovine obvladal, in to bolj vsled tega, ker sem rad prebiral španske povesti, ki jih je imela, kakor iz kakega drugega vzroka. Izza ranih let sem jako rad bral in poslušal povesti; in samo s tem, da mi je obljubila, da bom lahko bral vse tiste povesti, me je bila pregovorila, da sem se učil španščine. Njeno materino srce je namreč še vedno hrepenelo po nekdanji solnčni domači deželi in nam je pogosto pripovedovala o njej, posebno pozimi, ki ji je bila zoprna kot meni. Neke sem jo vprašal, ako jo kaj vleče nazaj na Španko. Zadržela je in odgovorila, da ne, kajti tam da je živel človek, ki je bil njen smrtni sovražnik, kateri bi jo takoj umoril, čim bi jo videl; povrh tega pa je njeno srce bilo pri nas otrocih in našem očetu. Dostikrat sem ugibal, ali je bil ta človek, ki jo je skušal umoriti, oni, o katerem je oče rekel, da je zlodey vseh zlojev, pa sem rekel sam pri sebi, da ni mogoče, da bi živel človek, ki bi želel umoriti tako dobro, lepo žensko.

"Oj, dečko moj," je rekla, "baš zavoljo tega, ker sem, ali pravzaprav, ker sem bila lepa, me tako sovraži. Še drugi namreč bi me bili radi imeli za ženo, ne samo tvoj oče, Tom." In obraz se ji je pomračil, kakor da bi jo bil prevzel velik strah.

Ko sem imel osemnajst let in pol, se je neki večer v mesecu maju prigodilo, da se je prijatelj mojega očeta, gospod Bozard, doma iz Halla, tudi iz naše župnije, oglasil na potu iz Yarmoutha pri nas; tekmo pogovora je omenil, da se je v ondotnem pristanišču zadržala neka španska ladja, natovorjena z razno robo. Pri teh besedah je oče postal pozoren in je vprašal, kdo je njen kapitan. Gospod Bozard je odgovoril, da ne pozna njegovega imena, pač pa da ga je videl na trgu; bil je visoke postave, zastaven mož, bogato obločen, lepega obraza in imel brazgotino na senčih.

Pri teh besedah je mati prebledela kot zid in zamrmrala v španskem jeziku:

"Sveta Mati božja, daj, da ne bi bil on!"

Tudi moj oče je bil videti prestrašen in je

izpraševal obiskovalca, da bi se kaj več izvedel o zunanosti tega človeka; vendar ni doznal ničesar več. Nato se je prav na kratko poslovil od gosta, zajahal konja in odjezdil proti Yarmouthu.

Tisto noč mati ni šla spat; vso noč je presedela v naslanjaču in razmišljala ne vem o čem. Ko sem jo zapustil, sem šel spat, in ko sem zjutraj zarana vstal, je bila še vedno v naslanjaču. Dobro se spominjam, da sem na stečaj odprl vrata in videl, da je bil njen obraz v jutranjem mraku blede kot zid; še vedno je sedela tam in upirala oči skozi okno.

"Zgodaj ste vstali, mati," sem jo nagovoril.

"Sploh se nisem vlegla, Tom," je odgovorila.

"Kako to, da ne? Kaj se pa bojite?"

"Bojim se preteklosti in prihodnosti, sin moj. O, da bi bil že oče nazaj!"

Okoli desetih dopoldne, ko sem se baš pripravljal, da bi se podal v mesto k zdravniku, pri katerem sem se učil zdravilstva, je prijezdil oče. Mati, ki je gledala pri oknu, mu je pohitela naproti.

Ko je skočil raz konja, jo je objel, rekoč:

"Le pokum, draga moja, ni mogoče, da bi bil on. Temu človeku je vse drugače ime."

"Ali si ga videl?" je vprašala.

"Nisem; čez noč se je podal na ladjo, in jaz sem se požuril proti domu, da bi ti sporočil, kar sem dognal, ker vem, česa se bojiš."

"Bolj gotova bi bila, da bi ga bil videl. Kaj lahko si je nadel drugo ime?"

"Ej, to mi pa ni prišlo na misel, draga moja," je odgovoril oče; "vendar ne boj se. Ako pa bi bil on in ako bi se drznil položiti nogo na ozemlje naše župnije, imamo moč, ki vedo, kako treba ravnati s takimi ljudmi kakor je on. Prepričan sem, da ni on."

"Hvaljen bodi Jezus Kristus!" je vzkliknil la; nato pa sta se začela tiho pogovarjati. Ko sem tako spoznal, da ne želim, da bi bil jaz navzoč, sem vzel svojo gorjačo in odšel po jahalni poti proti brvi, kar me je mati nenadoma poklicala nazaj.

"Poljubi me, preden greš, Tom," je rekla. "Gotovo se čudiš, kaj vse to pomeni. Neki dan ti oče le vse pojasni. V zvezi pa je s senco, ki že mnogo let visi nad mojim življenjem, ki pa je, kakor upam, za vedno prešla."

"Ako je to človek, ki te tako straši, stori najbolje, da ne pride blizu tegale," sem rekel smeje in vzdignil gorjačo.

"Je človek," je odgovorila, "ampak človek, s katerim je treba vse drugače ravnati kot z gorjačo, Tom; da boš vedel, če ga kdaj slučajno srečaš."

"Že mogoče, mati, ampak moč je koncem koncev najboljši dokaz; tudi najbolj premeteni ima življenje, katerega lahko izgubi."

"Ti si vse preveč pripravljen rabiti svojo moč, sin moj," je rekla, se nasmejala in me poljubila. "Dobro si zapomni, kaj pravi star španski pregovor: Kdor nazadnje udari, udari najboljše."

"Spomnite se pa na drug pregovor mati, ki pravi: Udari ti, preden drug tebe udari," sem odgovoril in odšel.

(Dalje prih.)

Dve najnovejši plošči

25140—Pleničice je prala,
Kaj mi nula planinca, duet, gđ. Louše-Udovič.....75c

25141—Žabja svatba,
Kukovca, na obeh straneh, pojo pevci Adrije in John Pluth jih spremlja na harmoniko.....75c

DRUGE SLOVENSKE PLOŠČE

25098-F—Golobička, polka,
Repač, banda, dve harmoniki75c

25099-F—Zvedel se mnekaj novega,
Micka, ženski duet, Udovič in Lavše75c

25100-F—Zagorski zvonovi, narod. pesem,
Vsi so prihajali, nar. pesem; poje A. Šubelj.....75c

25101-F—Bleški valovi, valček,
Lepa Josefa, polka, harmonika, Špehek.....75c

25102—Morje adrijansko, pevsko društvo Zora,
Ciciban, bariton Ant. Šubelj75c

25103—Moj očka ima konjička dva,
Urno stopaj; Špehek in sin, harmonike.....75c

25104-F—Gozdici je že zelen,
Po gorah je ivje, petje Udovič in Lavše.....75c

25105-F—Kak ribcam dobro gre,
Ciganski otrok, petje, Udovič in Lavše75c

25106-F—Al' me boš kaj rada imela,
Ljubca moja, kaj si strila, petje, sestre Mihilič.....75c

25107—Dobro jutro, ljubca moja,
Ko dan se zaznava, žensko petje, duet.....75c

25108—Od kje si dekle ti doma, valček
Zgaga polka, Lovšin, harmonika75c

25109—Je pa davi slanica padla
Pojmo na Štajersko, A. Šubelj in A. Madic.....75c

25110—Ljubca, kod si hodila,
Čez tri gore, petje, A. Šubelj in A. Madic.....75c

25111—Leži, leži ravno polje,
Dobro jutro, hišni očka, petje zbor "Domovina".....75c

25112—Oh, ura že bije, duet,
Narodne pesmi, M. Udovič in J. Lauše.....75c

25113—Iz dolenskih gor, polka,
25114—F—Dekleta v kmečki brivnici,
Pridi sveti Martin, Adrija in Dajčman.....75c

25115—F—Jest pa eno ljubco imam,
Imam dekle v Tirolah, Udovič in Lauše.....75c

25116—Dobro srečo za kravo rdečo,
Živela je ena deklica, Adrija-Dajčman75c

25117—Selsko veselje,
Ljubca je videla, ženski duet75c

25119—K oknu pridi, Zora Ropas in A. Šubelj,
S'noč sem pri eni hiši bil, R. Banovec in A. Šubelj.....75c

25120—Pod okence pridem, Ropas in Šubelj,
Ko so fantje po vasi šli, Ropas-Banovec-Šubelj.....75c

25122—Tam za goro zvezda sveti,
Naša kri, moški kvartet Adria z Dajčman godbo.....75c

25123—Sinoči je pela, Oj drev pa grem snubit jo,
Planinarica, pevski zbor Domovina75c

25124—Moji tovariši so me napravili,
V Šmihelu jaz hišo imam, duet Udovič in Louše.....75c

25125—Dobro večer, ljubo dekle,
Moja kosa je križavna, duet Banovec in Šubelj.....75c

25126—Vetrček po zraku gre,
Kaj sem prisluzil, Udovič in Lauše75c

25127—Brez cvenka in brez soli,
Predpustna, kom. scene, pevci Adrije, Hoyer trio.....75c

25128—Katarina, polka,
Moja ljubca, valček, Hoyer trio75c

25129—Gozdni valček,
Veseli godec, polka, igra Hoyer trio75c

25130—Velikonočna, 1. in 2. del, duet, moški in ženski gl.....75c

25131—Lovska,
Kdor hoče furman bit, ženski duet75c

25132-F—Na morju, 1. in 2. del, pojejo pevci Adrije,
igra Hoyer Trio75c

25133-F—Prodana nevesta,
Oj dobro jutro junfca75c

25134-F—Kranjski Janez v New Yorku, 1. in 2. del, zelo
zanimivo in humoristično75c

25135-F—Večerni valček,
Hopsasa polka, Hoyer Trio75c

25136-F—Po gorah grmi in se bliska, duet,
Na klopici sva sedela, duet75c

25137-F—Tam kjer lunica, narodna, Vičar tenor,
Škrjanček, narodna — Vičar tenor75c

25138—Vesela Urška, valček,
Ribčan Urban, polka, Hoyer Trio75c

25139—Kadar boš ti vandrat šu..., duet,
Uspavanka, duet, gđ. Loushe in Udovič.....75c

Manj, kakor TRI plošče ne razpošiljamo.

Naročilom prilozite potrebni znesek. Pri naročilih manj kakor 5 plošč, računamo od vsake plošče po 5c za poštnino. Ako naročite 5 ali več plošč, plačamo poštnino mi. — Pošljamo tudi po C. O. D. (poštnem povzetju), za kar računamo za stroške 20c od pošiljave. — Naročila blagovolite poslati naravnost na

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Rep med noge!

Silno smo rrrrrradikalni, ne bojimo se nikogar na vsem svetu. Do ušes je odpiral Guido Saerio usta na shodu delavcev ter jim svetoval, naj "se oborožijo, odidejo v Washington ter postrelijo člane vlade, predsednika in katoliške pape in postavijo svojo vlado." Silno radikalno in korajžno. Ampak Guido Saerio je — Italijan, kakor kaže ime. Katoliški popi se ne zmenijo, ampak gospoda tam v Washingtonu pa je le dvignila glave in rrrrrradikalnega Guidota so prijeli za vrat. Pa je junaški Guidček zlezal pod klop in stisnil rep med noge, kakor pravimo. Vse napačno, popolnoma napačno razumel, ni tako, ne tako... nič ni res, vse zavito... he, he, kaša, kaša, ta je vroča, pa je vroča in vendar ohladi vročo kri junaku, ko ni bilo nobene — kaše. Najbolj varno je, če kdo stiska pesti v žepu, a s kakim junaštvom se ne more ponášati, ko še sam ni videl pesti.

Še — kritike.

Neki "Kritik" se oglašja sicer le v Pueblu, ampak g. Tone Podgoričan je napisal "Pisanopoljskemu kritiku", in naj bo še nekaj kritike. Prej g. Molek, zdaj vidi g. Podgoričan le moje "dolge kolone". Kaj pa z njegovimi? Naj ima malo veselja. "Molekove hlače" gotovo še dolgo ne bodo pozabljene. Umevno. Baje sem jaz ustrelil s to hlačo robo ali v ti hlači robi — kozla, pozneje pravi g. Podgoričan (št. 185.) celo "debelega kozla", in na tem kozlu bo še dolgo jahal, ker on mu pravi "laž", dasi pozneje malo omiluje in govori le o — zmoti, ampak vrlo grdi tendenciozni zmoti. V št. 174. še ni vedel, kaj bi pomenil izraz "biti v... hlačah", in ne vem, če bo hotel vedeti, ko nati na to, saj je "debelega kozla" jahati tako lušno. In g. Podgoričanu se utegne pridružiti na kozlu še g. Tone Gardn.

"V prvi koloni zapisal g. Trunk novo laž". Pozneje: "G. Trunk se je — milo rečeno — zmotil". Naj tudi jaz — milo rečem, da se je g. Podgoričan samole zmotil, ko pravi enkrat laž, potem izrečno zmoti. ... toraj ne bo vedel, kaj je laž in kaj zmoti.

Prikazal se je — konjiček. Ta je: Nikakega bogotajca ni, ker ni Boga, in — ergo — se ga ne more tajiti. Tega konjička bo vsaj g. Podgoričan zajahal še nešteto krat. Pravi, da "se ni skregal s svojo pametjo in zna zdravo misliti". Blagor mu. Še več. Blaženo mora biti, ko ima kdo zdravo pamet, ampak še bolj blaženo, ko je kdo drugi vrlo zarukan, n. pr. v tem slučaju — Trunk. "Upam si trditi, da sem v tem oziru celo boljši kot je g. Trunk". O-porekati si niti ne upam, ker bi roba tako izgledala, da bi bil jaz boljši, in to je vrlo nevarno. Na široko opisuje, kako "zrdavo" on misli, ker bogovi so eksistirali le v možganih svojih častilcev, in ko so se ti možgani posušili, so bili na suhem tudi bogovi, ki torej niso nikoli eksistirali, se jih toraj tudi ne more tajiti. Sicer sem slabši od g. Podgoričana, ker on je boljši, ampak glede bogov se upam z njim postaviti na isto stopnjo, mi gotovo ne bo zameril tega malega napuha, ker pri malikih, toraj le namišljenih bogovih, se v pravem pomenu besede res ne more govoriti o bogotajstvu, kvečemu le v prenešenem pogojnem pomenu. V pojmovanju je pogostoma treba malo — sitnosti. To stoji.

Ampak g. Podgoričan pa vključil med bogove-malike tudi Boga, krščanskega Boga, in ga postavi z maliki vred na isto palico, in pravi: vse je le v možganih, in vse se posuši, ko se posušijo možgani, izumrejo narodi... toraj, ergo, on, g. Podgoričan, ni bogotajec, toraj, ergo — boljši kot Trunk. Mit Verlaub, g. Podgoričan. Mi ne zajahamo tu med gorami vsakega konjička, dobro ga pogledamo, če ni morda le — klusje, mrha, ker smo med cowboys in ti poznajo svojo robo.

Premisa, da ni bogov, malikov, ta je dobra, in sklepa se lahko, da se jih ne more tajiti, ker jih v resnici ni. Ampak premisa, da ni Boga, krščanskega Boga, je pa vrlo slaba, in vrlo slabo je sklepanje, da bi se krščanskega Boga ne moglo tajiti, in da bi toraj sploh kakega bogotajca ne bilo. Ker ni bogov, ni Boga, tako sklepa g. Podgoričan, in če misli, da on zdravo zna misliti, blagor mu radi take vere, vsaj jaz ga prav nič ne zavidam, hvalim pa Boga, da mi je dal malo drugačno — pamet.

Pravi, "da bi se jaz z njegovo 'zdravega razuma' pametjo ponorčeval, če bi se znal" (jaj namreč). Bog mi odpusti, ako me je premagala hudobija, ampak objektivno, ne subjektivno je marsikaj napačno, in pogostoma celo smešno napačno, da se težko pade okoli kakega sarkazma ali malega ponorčevanja.

Pride g. Podgoričan na moj namigljaj k — zofistik. Zopet "Mit Verlaub", g. Podgoričan. "Zavajati samega sebe, kakor tudi druge ljudi (to bi bila zofistika)", tako meni. Mit Verlaub, to ni zofistika, to je go-ljufija, humbug. Zofistika je čisto nekaj drugega. Lahko je nekaj goljufije (nameravane) pri zofistiki, a če govorimo o zofistiki, moramo misliti le na napačno sklepanje in napačno izvajanje iz napačnih premis pri mišljenju. Preje bi se lahko reklo (ali zapisalo), da je g. Trunk sam zofist. Saj je trdil, da smo Molek, Old Moulder in moja malenkost vsi v eni osebi, dasiravno je najbrže bil prepričan, da ni tako, ter s tem navajal svoje čitatelje z lažjo. To je tudi zofisem", meni g. Podgoričan. Kaj se? Ko bi bil jaz prepričan in vedel, vedno sem poudaril, da se mi dozdeva, bi ne bil noben zofist, ampak res čisto navaden lažnik, in bi bil nekako namenoma zavajal čitatelje. Niti zofistika ni niti najmanj na mestu pri zadevi. Beseda še ni vse, ako kdo ne ume besede. Naj vpraša g. Podgoričan g. Toneta Gardna, ki je zdaj za — filozofa pri Prosveti, če ni kdo lažnik, kak izboren pismoonaša, ampak vrlo slab filozof, ali kaj lahko dober filozof, pa bi bil slab šofar. V Ameriki je vsa polna "filozofov", ki se — kljub za vrat, pa veržinko v o-sta — lotevajo najbolj filozofično delikatnih in težkih vprašanj, pa so včeraj prodajali še ženske hlače, danes so pa — filozofi, in mogočno govorijo o — zofistikah.

G. Podgoričan je rekel, da je samole priprost delavec. Vse čast mu za to. Mu niti najmanj ne branim, da se postavlja v vprašanje o eksistenci Boga. Ampak način, kako poriva krščanskega Boga na isto stopnjo z maliki, je čista in prava zofistika. Mu ne morem pomagati, če mu ni prav, in se te zofistike ne bo iznebil, ako mene t-menjuje zofista. Nihče ni zofist, če ga kdo tako imenuje, ako ni; ako pa je, ga pa niti "počastiti" ni treba, ker pač je. (Dalje prih.)

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.